

2

In Deventer ging in 2000 het project 'Boeren in de buurt, buurten bij de boer' van start. Allochtone Deventenaren bezoeken boeren in de omgeving om kennis te nemen van hoe Nederlandse boeren wonen, werken en leven. Andersom bezoeken boeren moskeeën en winkels, om te kijken of zij daar afzet voor hun producten kunnen creëren. De Stedelijke Organisatie Buitenlanders Deventer (SOBD) doet het project in samenwerking met onder meer de regionale landbouworganisatie GLTO. Het Landelijk Centrum Opbouwwerk (LCO) is het brein achter dit project.

Buurten bij de boer

Het is een zonnige zaterdag in juni. Op het pleintje voor het gebouw van de SOBD, Stedelijke Organisatie Buitenlanders Deventer, staan ruim 25 mannen en enkele vrouwen klaar met de fiets aan de hand. De sfeer is uitgelaten, als van een klas die op schoolreisje gaat. De groep Turken, Spanjaarden, Bosniërs, Koerden, Marokkanen en Italianen gaan vandaag op bezoek bij twee boerenfamilies. Ze gaan kijken hoe er op Nederlandse boerderijen wordt gewerkt, hoe een boer zijn dieren verzorgt, hoe hij woont en leeft. Kortom, zij gaan 'buurten bij de boer'.

Hoewel het bezoek aan de twee boeren alweer een tijd is geleden en er nog geen concrete afspraken zijn voor een tweede bezoek (mede door de MKZ-crisis van 2001), leeft het project heel sterk bij de twee initiatiefnemers: Anis Patty, de enthousiaste coördinator van het project 'Boeren in de buurt, buurten bij de boer' en Francesco di Maio. Patty is vanuit de Deventer Raster Welzijnsgroep als projectmedewerker gestationeerd bij de SOBD. Di Maio is voorzitter van deze organisatie en ook de voorzitter van het Italiaans comité. Hun betrokkenheid bij de landelijke omgeving van deze mooie stad aan de IJssel is groot. Dat komt niet in de laatste plaats door de impact van het project Landstad Deventer, waarbij de stad Deventer moet worden samengevoegd met de omliggende dorpen Diepenveen, Schalkhaar, Okkenbroek en Lettele. In het kader van die herindeling hebben medewerkers van Landstad Deventer een informatieronde langs inwoners van Deventer gemaakt, om te informeren hoe zij tegen de herindeling aankijken en welke wensen zij hebben over de infrastructuur. Tijdens die ronde kwamen zij ook bij de SOBD terecht. De alloctonenorganisatie reageerde enthousiast op de belangstelling van project Landstad voor hun ideeën over de inrichting van het landschap. Anis Patty: "Naar onze ideeën was nog nooit gevraagd! En dat terwijl de meeste buitenlanders oorspronkelijk van het platteland komen. Door de stijgende huizenprijzen in de binnenstad gaan steeds meer buitenlanders in de nieuwe wijken buiten de stad wonen. Zij raken dus meer en meer betrokken bij dit gebied, dat ze nauwelijks kennen." Hij vervolgt: "Buitenlanders gaan soms toch

op een andere manier met de omgeving om, dus wij hebben wel degelijk onze eigen ideeën en wensen over de inrichting van het gebied. Autochtone Deventenaren maken een wandeling langs de IJssel om naar de boten te kijken, terwijl Turkse en Marokkaanse vrouwen er zoeken naar planten en kruiden. Buitenlandse families trekken graag op zondag met z'n allen de natuur in om te eten en te drinken. Maar door alle voorschriften kan er nergens gebarbecued worden zonder dat je direct de brandweer op je dak krijgt. Bij de medewerkers van Landstad Deventer hebben wij daarom gepleit voor méér groen in en rond de stad, en voor plekken om te kunnen picknicken en te barbecuen."

Doen!

Anis Patty hoorde via LCO, GLTO en Raster, alle betrokken bij Landstad Deventer, van het project Boeren in de buurt, buurten bij de boer. Hij was direct enthousiast en legde het plan voor aan het SOBD-bestuur.

De reactie was unaniem: dit gaan we doen! Di Maio: "In je eentje stap je niet zo snel op je fiets om eens bij een boer aan te kloppen. Nu hadden we een ingang om erheen te gaan. En bij de buitenlanders die bij de SOBD zijn aangesloten, was de wens om meer van het platteland te zien heel groot."

De organisatie van het bezoek aan boerenbedrijven gebeurde samen met Isala, een plattelandsorganisatie uit Deventer, en het plaatselijke Milieucentrum. De SOBD nam de mobilisatie van de deelnemers op zich, Isala benaderde de boeren en het Milieucentrum verzorgde de mailings. De samenwerking verliep uitstekend.

Isala vond twee boerenfamilies bereid om de groep te ontvangen. De achterban was enthousiast, want er stapten uiteindelijk 25 deelnemers die zonnige zaterdag in juni 2000 op de fiets. Het bezoek aan de twee families was een groot succes. De deelnemers vonden het interessant te zien hoe Nederlandse boerderijen reilen en zeilen. Vooral het multifunctionele karakter van de bedrijven baarde opzien. Zo was men verrast over de *bed & breakfast* bij een agrariër. Di Maio: "Toen mijn familie overkwam heb ik het adres van die boer doorgegeven. Helaas konden ze er niet terecht vanwege de MKZ-crisis."

Na de bedrijfsbezoeken is er samen met medewerkers van Isala geluncht in het dorp

Een
kennismaking
tussen
verschillende
culturen

Lettele. Patty vertelt over een aardig bijkomend effect van het project voor de plattelandsomgeving die nog niet zo gewend is aan buitenlanders. “In het restaurant hadden ze nog nooit zoveel buitenlanders in één keer ontvangen! Vooraf heb ik gebeld om te bespreken wat er op tafel zou komen, omdat er moslims bij waren. Ze moesten het menu veranderen en dat deed wel wat stof opwaaien, maar uiteindelijk was het allemaal prima in orde.” De groep praatte na de lunch op het Milieucentrum na over het bezoek. Patty: “Daar ontstond een leuk idee bij een Spaanse deelnemer. Hij bedacht de zelfplukgaard. Boeren hebben vaak problemen met de fruitpluk, onder meer door personeelsgebrek en financiële problemen. Er zijn genoeg buitenlanders die het leuk vinden al dan niet tegen vergoeding om hun eigen fruit te oogsten. Dit idee wordt nu verder uitgewerkt.”

Boer aan zet

Het project heet niet voor niets ‘Boeren in de buurt, buurten bij de boer’. Het is dan ook de bedoeling dat boeren op hun beurt ‘de buurt’ intrekken. Daarom zijn er bezoeken georganiseerd naar moskeeën en winkels, waar de buitenlandse bevolking vlees en andere producten koopt. Voor de meeste boeren is het een onontgonnen gebied om daar hun producten, al dan niet speciaal voor de doelgroep geproduceerd, af te zetten. Dit bezoek van boeren aan buitenlanders in de stad is inmiddels opgenomen in het Zebra-project van Raster, dat zich hard maakt voor ontmoetingen tussen autochtone en allochtone Nederlanders. Daar past ‘boeren in de buurt’ naadloos bij.

SOBD gaat ondertussen verder met haar deel van het project, ‘Buurten bij de boer’. Dat blijft vooralsnog beperkt tot het uitwerken van de ideeën die zijn voortgekomen uit het eerste bezoek, zoals de zelfplukgaard.

Een ander idee dat het bezoek heeft voortgebracht, kreeg een wat minder positieve ontvangst. De organisatoren hadden het idee opgevat een route te maken langs boerenbedrijven die producten aan huis verkopen. Er moest een lijst komen van huisverkoopadressen voor alle Deventenaren. Bij de uitwerking van het idee bleek echter dat slechts twee van de twintig benaderde boeren er positief tegenover stonden. De reden daarvan is niet helemaal duidelijk; dit contact met de boeren verloopt via GLTO. Als

de wat terughoudende opstelling van de boeren Anis Patty al teleurgesteld of geïrriteerd heeft, dan laat hij het niet merken. “Het deed me weer eens goed beseffen dat integratie van twee kanten moet komen. Voor elk project moet je draagvlak creëren. Dat is in dit geval bij de allochtonen goed gelukt, maar bij de boeren nog niet helemaal. Daar moeten wij ons in kunnen verplaatsen.” Patty geeft het niet op: de verkoopprijs staat hoog op zijn prioriteitenlijstje.

Opbrengst

Ondanks deze tegenvaller heeft het project volgens Patty en Di Maio veel goeds opgeleverd. SOBD wordt steeds vaker benaderd door andere organisaties die contacten willen leggen tussen allochtonen en plattelandsorganisaties. De bekendheid van SOBD op dit terrein is dan ook behoorlijk toegenomen. Intern voor SOBD is het van belang dat er een gezamenlijke activiteit voor de buitenlanders heeft plaatsgevonden. Dat allochtonen kennismaken met autochtone Nederlanders is belangrijk, maar het is ook waardevol dat buitenlanders onderling elkaar (beter) leren kennen. En verder is er met Isala en het Milieucentrum nog steeds intensief contact. Het beleid van SOBD om zoveel mogelijk ‘over de heg te kijken’ heeft met het project dan ook op diverse manieren gestalte gekregen. Aardige bijkomstigheid: bureau Forum schreef een landelijke wedstrijd voor integratieprojecten uit, die door het Deventer project werd gewonnen. Er was waardering voor de manier waarop de vrijwilligersorganisatie SOBD heeft samengewerkt met de professionele organisaties Isala en Milieucentrum. Maar de bekroning gold vooral het streven om de afstand tussen platteland en allochtonen te overbruggen, én de vruchtbare ideeën die dat heeft opgeleverd.

Stedelijke Organisatie Buitenlanders

Deventer (SOBD)

Anis Patty, Assenstraat 11

7411 JR Deventer

t 0570 610 606

e a.patty@rastergroep.nl